

Column Remco Hoekman

PAPIER IS GEDULDIG

Onder de titel 'duurzame sportinfrastructuur' wordt in het Sportakkoord ingegaan op sportvoorzieningen. De ambitie daarbij is dat alle sportvoorzieningen functioneel, van kwaliteit en duurzaam zijn. Sportvoorzieningen zijn daarbij breed gedefinieerd. Het gaat niet alleen om formele sportaccommodaties, maar ook om andere ruimten, zoals parken, bossen, en trapveldjes, die voor sport en bewegen gebruikt kunnen worden. De belangrijkste pijlers van de aanpak zijn een beweegvriendelijke openbare ruimte, breder en intensiever gebruik van sportaccommodaties, en verduurzaming van sportaccommodaties.

Hierbij kunnen aanpassingen in de beweegvriendelijke openbare ruimte mooi samen oplopen met de intrede van de Omgevingswet en sluiten daarmee goed aan bij de beleidsactualiteit. Hier ligt weliswaar een uitdaging, maar in mijn ogen geen ondoenbare taak. Lastiger wordt het als het gaat om breder en intensiever gebruik van sportaccommodaties en de benoemde kwaliteit van sportaccommodaties. Vooral in relatie tot de beoogde financieel sterk verbeterde exploitatie.

In het Sportakkoord wordt terecht aangegeven dat een groot deel van de sportdeelname

tegenwoordig plaatsvindt in de openbare ruimte. Dit wordt onderstreept door cijfers over het accommodatiegebruik van de Nederlandse bevolking. Sporthallen, zwembaden en sportvelden worden nu minder gebruikt dan pakweg tien jaar geleden. De verwachting is dat deze trend zich doorzet. Het realiseren van een intensiever gebruik van sportaccommodaties vereist daarmee het binnenhalen van nieuwe doelgroepen. Breder gebruik kan een mogelijkheid zijn, maar de kans is reëel dat dit ten koste gaat van het gebruik van ander maatschappelijk vastgoed in de gemeente. De stedelijke gebieden vormen hier wellicht een uitzondering op, met een groeiende bevolking en een toenemende vraag naar sportaccommodaties. Aan de andere kant van het spectrum staan echter de krimpgebieden waar gebruik beperkt is en verder terug zal lopen, maar waar vanuit leefbaarheid het behouden van sportaccommodaties belangrijker kan zijn dan een hoge bezettingsgraad. Er kan zo spanning ontstaan tussen het maatschappelijk rendement en het financieel rendement.

Waar het om kwaliteit gaat, stelt de samenleving steeds hogere eisen aan sportaccommodaties. Daarnaast is bekend dat veel van

de sportaccommodaties in de jaren zeventig en tachtig zijn gebouwd en aan renovatie toe zijn. Dit biedt uiteraard mogelijkheden voor verduurzaming van sportaccommodaties, het andere punt uit het Sportakkoord, maar vraagt tegelijkertijd ook om grote investeringen. Tenzij wordt besloten om de oude sportaccommodaties te sluiten in plaats van te renoveren, maar de praktijk wijst uit dat dit maar heel mondjesmaat gebeurt.

In het Sportakkoord wordt aangenomen dat, door hogere inkomsten (door breder en intensiever gebruik) en door lagere kosten (door functionele inzet, slimme spreiding en lagere energierekening), een betere exploitatie van sportaccommodaties ontstaat. Maar een hogere bezetting leidt niet automatisch tot een betere exploitatie! Denk bijvoorbeeld aan een activiteit als schoolzwemmen wat een betere bezetting oplevert, maar juist publiek geld kost.

Het Sportakkoord gaat vervolgens nog een stap verder door te stellen dat door de financiële exploitatie sterk te verbeteren, er meer geld beschikbaar komt voor de sport. Een nobel streven natuurlijk, maar hoe is geborgd dat dit vrijgespeelde geld voor de sportsector is? Nu vallen onderbestedingen op sport terug aan de algemene reserves. Waarom zal dat straks anders zijn? Er is geen wettelijk kader of iets anders voorzien dat garanties biedt dat dit geld voor sportdoeleinden wordt ingezet. Ik voorspel dan ook dat de praktijk weerbarstiger zal zijn dan het op papier doet vermoeden.

Remco Hoekman is senior onderzoeker bij het Mulier Instituut en verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Meer weten? Stuur uw reactie of vraag naar R.hoekman@mulierinstituut.nl

“HOGERE BEZETTING VAN
SPORTACCOMMODATIES
LEIDT NIET AUTOMATISCH TOT
BETERE EXPLOITATIE!”